

NYA AVHANDLINGAR

Saltzman, Katarina: *Inget landskap är en ö. Dialektik och praktik i öländska landskap*. Nordic Academic Press, Lund 2001. 282 s., ill. English summary. ISBN 91-89116-26-7.

Katarina Saltzman inleder sin doktorsavhandling *Inget landskap är en ö* med två män i Östra Honungstorp på Öland, jordbrukaren Nils Andersson och H. M. Konungen. De håller i ett lamm. Det är i maj, i hasseldungen blommar de första gullvivorna. Kungen har talat om det svenska odlingslandskapets stora värden. En symbolbild: landskap förener, folket med rikets högsta ämbete, djuren med människorna, försörjningen med ödet och tiden. Det doftar av paradiset, av lejonet och lammet, och någon av männen, eller båda, tycks ha anlänt till platsen, nyss eller för länge sedan, som himmelska ombud, i Jesu efterföljd likt Guds lamm.

Detta är en bok om landskap, om Öland och öländska landskap, och om människor och landskap. Och om värden i landskapet och bland människorna – och om mycket annat med anknytning till landskap. Boken kretsar kring landskap, försöker föda fram en ny förståelse av landskap. Och en förståelse av män som Nils Andersson.

Saltzman försöker i sin inledning visa att det finns ett stort intresse för landskap i vår tid, och att det finns mycket nostalgi, särskilt kanske för det agrara landskapet. Hon anger som sitt syfte att ”belysa den sammansatta företeelsen landskap” (s. 18) och hon ”studerar hur landskap skapas i processer”. Hon intresserar sig för ”dialektiken i landskapet... mellan mentalt och materiellt, människa och miljö, subjekt och objekt, samhälle och natur” (s. 18), särskilt det sistnämnda. Hon säger sig vilja göra detta ur ett etnologiskt perspektiv: ”Jag studerar förhållandet mellan människor och landskap på en nivå där enskilda människors tankar och handlingar blir synliga” (s. 18). Saltzman knyter an till äldre etnologisk landskapsforskning, arbeten som Åke Campbells *Kulturlandskapet* (1936) och John Granlunds *Arbete och rytm i en ölandsby* (1938), byn var Förä. Hon är påfallande sympatiskt stämd till denna

forskning, hon beundrar konketionen och observansen hos Granlund, och instämmer inte alls i den konventionella kulturanalytiska kritiken av denna föremålsnära forskningsstil.

Denna forskningsstil för illa under några årtionden; ”landskapet hamnade i en slags etnologisk skamvrå”, skriver Saltzman. Orvar Löfgren framhålls som undantag, men hans landskapsintresse var visuellt, skriver hon. Själv vill hon vara processuell: vad händer i människors ”fysiska, sociala, idémässiga relationer till landskapet”, vad *gör* människor? Hon talar med ett välfunnet uttryck om landskapet som en ”beröringsyta”, en plats för granlundsk påtaglighet, men också för beröring mellan människor, grupper och intressen, därmed för konfrontation och kompromiss. Med respekt, lyhördhet och inte utan nostalgi även för egen del betraktar hon den tid då geografer och etnologer stod närmare varandra som kulturforskare med landskapet som gemensam nämnare. Den guldålder då Åke Campbell och Sigfrid Svensson stod nära Helge Nelson och Gerd Enequist. I en viss mening kan man säga att Katarina Saltzman, efter det att etnologin och kulturgeografin genomfört var sin kringgående rörelse i kulturstudiernas och scientismens landskap, återvänder till deras gemensamma terräng och för de båda traditionerna samman på nytt.

Men i så fall på ett högre plan. Under de mellanliggande decennierna har den teoretiska och metodiska medvetenheten vuxit avsevärt. Landskapet har kommit på modet igen, ofta inom helt andra ämnen, och Saltzman är väl orienterad i den nyare forskning som utgår från miljörelser, landskapspolitik och kulturmiljövård, kanske mindre i den som vetter mot områden som landskapsarkitektur, ”vernacular landscapes” (J.B. Jackson), bevarande- och minnespolitik (Connerton 1989; Jackson 1970, 1980, 1984; Groth & Bressi 1997; Corner 1999; Sörlin 2001). Hon är även redaktör (med sin handledare Birgitta Svensson) till den bok, *Moderna landskap* (1998), som i förordet anges ha ”något postmodernt över sig”.

Men det är ändå påfallande hur pass sval Saltzman är

i förhållande till mycket av den nyare forskningen på detta internationellt rikt bearbetade fält. Det är betecknande att när hon utpekar teoretiska inspirationskällor så blir det Torsten Hägerstrands begrepp ”förloppslandskap” och ”budgetram”, närmast humanekologiska principer för utrymme, plats och tid i landskapet. Hon fäster sig vid en formulering hos Hägerstrand om ”allt som inte får plats på samma gång”, däremot inte vid hans tankar om upplevda landskap och identitet. Hon beaktar Hägerstrands landskap, inte hans andskap. Hon är likaledes karakteristiskt skeptisk till en alltför skarp uppdelning mellan essentialism och konstruktivism. Med den avvaktande hållning hon har till det ytligt bildmässiga är det föga förvånande att konst och ikonografi inte heller märks nämnvärt, och hon slöser inte med utblickar mot landskapets roll i större gemenskaper eller som element i nationalistisk eller regional identitetspolitik. Vi är i alla avseenden på marken.

En annan favorit är trädgårdshistorikern Michael Pollan, vars bok *En andra natur* (2000) beskriver en ”likgiltig” natur som låter sig formas efter människor, inte tvärtom. Det passar Saltzman, som helst inte vill att bönder skall behöva böjas alltför långt in under ekologiska principer. Det finns rent allmänt en stor förståelse hos henne för de bönder som också varit viktiga sagesmän och -kvinnor. Studien är på sätt och vis skriven på befolkningens nivå. Inte bara i den meningen att människorna är viktiga, utan också i det att landskapet, som Saltzman skildrar det, i första hand finns till genom dem. Kanske ligger däri en ytterligare innebörd i bokens titel som Saltzman själv inte noterar: att den geografiska storheten, en ö, i sig inte kan vara ett landskap, lika litet som ett berg eller en sjö kan vara det. Landskapet finns genom människorna och bör därför skildras på vad man kan kalla en mänsklig nivå. Det behöver sägas, när så mycket sofistikerad landskapsforskning sker på andra nivåer. Men problemet är just att de andra nivåerna också finns. Bönder gör landskap, men det gör också andra. Landskapet som (skapelse)process har många skapare.

Till detta knyter sig en formel hos Saltzman, den om ”landskapets kulturella natur”. En utgångspunkt är David Harvey (1989, men främst 1996): världen består inte av ”natur” och ”kultur”. Saltzman anser sig finna stöd för denna begreppskollaps i sin egen empiri (frågelistor), exempelvis i många turisternas uppfattning att Öland erbjuder en sublim naturupplevelse. Även Alvaret kallas av turister ”natur”, fast det är ”kultur”. Men här känner man viss undran. Särskilt om landskapets natur verkligen

skall uppfattas som kulturell, kan det vara knepigt att dra alltför stora växlar på vad människor säger sig ha upplevt och att de inte kan sortera begreppen. Vissa saker kräver artikulationsdjup. Är dessa frågesvar överhuvudtaget en empiri som kan användas på detta sätt? Här kan man jämföra med Granlunds ”thick description” – före ordet – som Saltzman vill ligga nära, men där det ändå finns en stor skillnad: Granlund skrev vad han såg och hörde på ett mer ogenerat sätt. Idag är de vetenskapliga normerna annorlunda, och Saltzman försöker förstås efterleva dem. Forskningsstilen har förlorat sin oskuld, vilket gör den svårare.

Det finns en dragning åt det litterära, åt ett visst behov av att finna de instrument som frilägger de många dimensionerna och de fina trådarna, och hon nämner respektfullt Ölandsförfattare som Anna Rydstedt, Anders Johansson och Lennart Sjögren. När hon yttrar sig om metod blir det kanske det eklektiska som står fram som tydligast: en blandning av vykort, kartor, arkivmaterial, intervjuer, frågelistor och att ”lära känna landskapet genom att befinna sig i det” (s. 62). Hon talar om sin kluvna position som sommaröläring: fältarbetar man i sin egen sommarbostad? Den kluvningen kände inte Granlund. Det är något med forskarperspektivets auktoritet och anspråk som ställs på sin spets i Saltzmanns avhandling, något med problemen kring dimensionen distans–inlevelse. Ändå bara gör hon det. Det är väldigt fint och väldigt modigt.

Empirin i avhandlingen blir med detta litet meditativa och peripatetiska förhållningssätt en smula fläckig, och det är vi tacksamma för: alltför stor systematik hade stått i strid med uppdraget. Vi får veta något om exempelvis Sandby sjömarker. Här ger hon en bred beskrivning, litet tjock också. Hon talar om förändring, men också om ”tröghet” (med Robert A. Dogshon). Hon identifierar olika grupper och deras olika aktiviteter i landskapet, deras rytmer, årscykeln, denna för etnologer så viktiga dimension, som just på Öland är djupt förankrad i hela öns ekonomi. På etnologiskt vis finns det plats för någon säregen folkkulturell syssla, exempelvis *släkbytte*, då byborna kollektivt samlade ilandblåst blåstång. Avsnittet om Sandby sjömarker har också andra modernare inslag men lika omisskännligt filtrerade genom samma idiom: observansen på vad folk bokstavligen gör (markerar sin plats på stranden, rastar hundar, windsurfar), vad de har med sig (brassestolar, fikakorgar), och hur skyltfloran ser ut och vad den kan säga oss (“Exklusiva secondhandkläder”, ”Kaffebröd”). Hon använder själv ord som ”disparat” och ”kakofoni”.

Det är förstås banalt, men hur skall man undvika att framställningen blir banal? Det är den utmanande frågan för den som arbetar på detta sätt. Saltzman lyckas ganska bra med denna svåra konst. Hon flätar ihop sina egna iakttagelser med sådant hon läst, med teoretiska frågor. Hon avvinner kort och gott landskapet och människorna ganska mycket på sitt lågmälda sätt.

I ett annat kapitel diskuterar hon det omstridda Mensalvaret på norra Öland. Bönder ville ha bete för sina djur men ett antal sommarboende fastighetsägare motsatte sig planerna. Konflikten, som är helt färsk (hon läser inlägg i *Ölandsbladet* 2000), bildar utgångspunkt för en analys av skilda förhållningssätt till landskapet. Bland bönderna finns flera som företräder vad Saltzman med en term från kulturgeografen Marie Stenseke kallar det "livsformsrationella" förhållningssättet. Detta är i grunden följsamt mot produktionskrav, men betonar också livsvärdena på landsbygden. Livsformsrationell är en bonde som vill kunna överleva på sina marker men utan större vinstintresse. Denna uppfattning ligger väl i linje med några av Saltzmans teoretiska utgångspunkter, exempelvis Paul B. Thompson (1995) och Michael Pollan, som båda betonar problemen med att miljörelsen inte bara tagit ställning för miljön utan också mot produktionen (hurvida detta är empiriskt välgrundat överser Saltzman med), därmed också mot vanliga bönders liv. Thompson och Pollan försöker finna vägar att komma bortom den låsta konflikt som denna position synes leda till.

Uppenbarligen har detta sätt att tänka betytt mycket för Saltzman. Det kommer fram också i hennes kapitel om Södra Ölands Alvar, eller "odlingslandskap", utnämnt till världsarv 2000. I den process som ledde fram till beslutet fick bönder och lokalbefolkning komma till tals och deras livsformsrationella inställning kom att påverka beslutet ganska mycket. Saltzman ser poänger med detta. Hon talar väl om intresserade och lyhörda tjänstemän och om hur området på detta sätt inte behöver bli ett isolerat reservat utan kan bli ett levande landskap som samtidigt brukas och bevaras. Och bönderna behöver inte, som någon befarade, själva "bli ett världsarv". Det enda de behöver ställa upp på är att fortsätta hävda marken, nu med förbättrade bidrag, och en försiktig identitetspolitik som närmast är till för att stärka självkänslan hos denna utsatta svenska periferi, vars status nu kan jämföras med pyramidernas Egypten.

Det är inte svårt att dela hennes uppfattning; den position hon intar är kanske inte allmän men har onekligen börjat bli vanligare under senare år och framstår

som ett sätt att komma bort från en mer konfliktbetonad planeringsmodell där miljö/kulturmiljö och produktion ställdes mot varandra i en endimensionell intressestrid. Frågan är emellertid hur vetenskapligt produktiv denna redogörelse är. Visst är det viktigt att processen friläggs, även i sina detaljer med redogörelser för samrådsmöten och opinionsbildning. Och visst djupnar förståelsen av vad frågorna gäller när de inblandades utsagor återges detaljerat och när lantbrukartillvaron speglas genom poesi av Rydstedt och Sjögren. Saltzmans term "processuellt landskap", inspirerad av Tim Ingold (1993), fångar också in det långsamma, varaktiga, pågående i den landskapsuppfattning som har mer med handlingar och praktik att göra än med visuella bilder. Det är obestridligt.

Men vilka problem har lösts? Vilka frågor har besvarats? Det är ändå nödvändigt att ställa sådana frågor till en vetenskaplig avhandling. Slutsatserna är poetiskt formulerade: inget landskap är en ö – i tiden, dvs. föränderlighet gäller; i rummet, dvs. inga gränser eller reservat kan stänga det inne; i vetenskapen, dvs. bara tvärvetenskap kan göra landskapet rättvisa; i samhället, dvs. landskapet är en del av samhället. Hon glider också undan för undan över från sin lokala öländska vandringsempiri till ett slags nationell normargumentering: så här bör man göra med landskap.

Det är insiktsfullt, mognare än de flesta avhandlingar. I den mån det ligger någon brist i denna studie tror jag det bl.a. har att göra med att Saltzmans metod till sist inte följer hennes program. Om nu landskapet är en del av samhället och kräver tvärvetenskapliga ansatser, så kan etnologens verktygslåda upplevas som litet tom på redskap. Trots all klok ödmjukhet är denna avhandling ganska anspråksfull. Det var på sätt och vis lättare förr i världen, när etnologer kunde nöja sig med att utforska ett element i folkkulturen. Repertoaren har blivit bredare, men den personliga iakttagelsen, fältanteckningen eller en handfull sagesmän skall fortfarande bära upp de allt större ambitionerna. Viljan att få något trovärdigt sagt måste då motsvaras av den personliga förmågan. Frågor om representativitet glids förbi ganska enkelt. Utsagors status, så livsavgörande för en källkritisk tradition, diskuteras knappast.

Det är något i valet av nivå för framställningen som inte är argumenterat och som man därför inte vet om det är genomtänkt. Narration står i ett spänningsförhållande till argumentation, impression till systematik. Vissa avsnitt verkar skrivna på ett språk som kunde kallas "etnologiska": skildringen av Köpingsvik under olika

årstider (s. 84), noteringarna om fylla och ”midsommar på Öland” (s. 93), strandkulturen vid Sandby sjömarker (s. 120f.). Sparkåkning, tjugondag Knut, skridskoåkning, jodå, de kommer med här också, än som i gången tid. Beskrivningen är halvtjock, personlig men i mitt tycke inte alltid tillräckligt fet för att börja ge ifrån sig de glittrande dropparna. Den kämpar en hård kamp mot just den trivialitet som den försöker förmedla.

Praktik är ett centralt ord i avhandlingen. Det är landskapets praktiker som skall överskrida klichén av en ö. Bra. Men vad är praktik? Är allt praktik? Kanske på det språk jag just döpt till etnologiska. Men ställningstaganden hade varit möjliga som gjort praktiken mera synlig. Jag vet egentligen inte särskilt mycket mer om jordbruk eller turism på Öland, i praktiken, efter att ha läst denna avhandling än jag gjorde innan – kanske är det en litet orättvis betraktelse med hänsyn till att jag är sommarölaning sedan barnsben. Men just därför borde jag också vara en ganska idealisk läsare, just den läsare som vill ha *mer*. Tjockt om turism, tjockt om jordbruk, tjockt om vad människor gör.

I en bok om naturalhistoriens historiska utveckling, *The Cultures of Natural History* (1995), som har sina paralleller till Saltzmanns – också här handlar det om att se föreställningar och idéer som kultur/praktik – görs ett försök till indelning av vetenskapliga praktiker. Bokens redaktörer, vetenskapshistorikerna Nicholas Jardine och Emma Spary, anger fem typer: *materiella praktiker* (metoder för insamling, undersökning och hantering av naturalier och artefakter, produktion och spridning av skrifter och illustrationer, experiment); *sociala praktiker* (socialt beteende och sociala nätverk mellan forskare inom vetenskapliga institutioner och andra grupper, relationer till finansärer, assistenter, medier); *litterära praktiker* (det sätt varpå vetenskapliga resonemang, argument och resultat presenteras); *beteendepraktiker* (fysiska attribut, kläder, gester, känsloutryck); *reproduktiva praktiker* (hur kunskap och färdigheter genom information och övningar hanteras och överförs till nya generationer).

Egentligen är det inte olik ett etnologiskt forskningsprogram med någon konsekvens; den bok jag hänvisar till är också ett av de bästa exemplen på den antropologiskt inspirerade *cultural turn* som dominerat den mest nyskapande vetenskapshistorien under det senaste årtiondet. Det man skulle vilja tillägga är behovet att tolka den vetenskapliga praktiken inom en vidare social, ekonomisk och allmänhistorisk ram. Den vetenskapliga praktiken ingår, liksom bönders, och

turisters, i ett sammanhang, en social kontext. Men poängen är icke desto mindre djupet i beskrivningen. Det är praktiken som måste synliggöras, i detta fanns en viktig insikt hos dem som talade den ursprungliga etnologiskan på 1920-och 30-talen, i Föra och på andra platser.

Dialektik är ett annat begrepp som Saltzmann arbetar med. Hon utgår från geografen David Harvey. Hon formulerar det finurligt så att landskapet snarare ”händer” än ”är” (s. 112). Till detta lägger hon Torsten Hägerstrands begrepp ”förloppslandskapet”, som likaledes understryker att saker och ting sker i och genom landskapet snarare än att landskapet är ett slags kuliss till något som sker utanför det. Det är klagörande. Kruket är att sambandet mellan denna teoretiska nivå och själva iakttagandet inte alltid etableras tillräckligt tydligt. I en viss förståelse av detta slags dialektik finns ingen gräns mellan landskap och värld; Saltzmann hamnar ibland farligt nära en sådan position, exempelvis i bokens allra sista mening: ”Landskapet är inte en bakgrundskuliss till det sociala livet, utan en integrerad del av samhället” (s. 246). Då är i sanning inget landskap en ö, för då är landskap allt, från samhälle till själ. När vi kan börja gå på vattnet är allt landskap ett enda stort fastland. Risken är att det blir konturlöst, utan fasövergångar, och att vi tycker att alla hörn av landskapet är lika viktiga och att allt i varje hörn också är viktigt. Även om inte landskapet har några gränser och även om allt, i någon mening, kan vara landskap – en poäng som jag sympatiserar med – så behöver analysen ändå gränser.

Saltzmann drar sig inte för värdefrågor. Ibland blir hon mycket tydlig: ”Om lokala och regionala myndigheter vill slå vakt om den resurs som det öländska landskapet utgör, gör man klokt i att först och främst värna om bönderna” (s. 242). Hon varnar för att södra Öland skulle kunna bli ett nytt Ängsö, ön i Stockholms skärgård som växte igen när den blivit en av de första nationalparkerna 1909 och därför skyddades från mänskliga ingrepp. Det har sagts förr, först och främst av Lars-Gunnar Romell på 1930-talet, senare bland annat av LRF. När det sägs i en vetenskaplig avhandling så är det bra om det sägs något mer. Hon varnar också för vad som kan ske om veganerna tar över, vad händer då med det öppna landskapet på Alvaret? Faran förefaller inte överhängande. Varför sägs det då?

Det finns en paradox här. Teoriramen och analysen kretsar kring svårigheten med bevarande. Teorin handlar om dialektik och förlopp, om omöjligheten att finna

en fast punkt i ett landskap av flöden och växlande infallsvinklar. Men relativismen, som tycks bekänd, blir till sist bara skenbar, en litterär spegelvärld där Saltzman skickligt leder läsaren fram till den rätta källan. Och i den rinner vattnet rent och klart. Hon har till slut kommit till insikt om att livsformen hos brukarna inte bara är rationell ur deras egen synvinkel utan också legitim.

Vackert så. Men när Saltzman nått fram till sina normativa utsagor och sina handlingsrekommendationer, är det icke desto mindre fasta och föregivna värden hos landskapet som hon tyr sig till, trots att sådana värden inte stod att uppbringa. Hade hon varit riktigt konsekvent i förhållande till sina utgångspunkter, skulle hon ha kunnat säga att också vegetarianism och sommarstugeturism (som inte önskar betande djur) är ett naturbruk, att de också är livsformer som kan vara rationella, ur sina utövers perspektiv. Och att också dessa positioner producerar ideallandskap, fast andra än bondens.

Saltzmanns skarpsinniga, poetiskt sköna och personligt meditativa studie mynnar därför ut i en försägelse. Och den läsare som tackar nej till trolldrycken och kan hålla tanken klar hela vägen inser också att det inte går att med nya teoretiska infallsvinklar resonera sig fram till ett svar på värdefrågor som skulle vara höjt över all kritik. Saltzman gör ett inlägg om värden och utnyttjar därvid sin diskursiva makt. Eller snarare, hon säger egentligen att den som brukar något har makten att definiera vad som är rätt bruk.

Det är, på ett försynt men stenhårt sätt, samma argument som Michael Pollan kritiserar miljörelsen för: i en grön världsbild har naturen alltid rätt, precis som marknaden alltid har rätt i en blå. För Saltzman har en brukare alltid rätt. Att hon ser att man kan placera brukarna i centrum, och att naturvärden och kulturmiljövärden hittills inte tänkt tillräckligt på brukarna, är ett framsteg och en observation som behöver utvecklas ytterligare i kommande forskning. Men argumenten för att *ett* slags "makt är rätt"-position skall vara att föredra framför andra har hon inte givit. Hon har gett röst åt brukarna, med empati lyssnat fram en livsformsrationell världsbild. På ett sätt skapat just ett Guds lamm. Kanske ett etnologiskt bidrag, och som sådant behövt, men varför så endimensionellt i värderingen?

Hon kunde ha gjort på ett annat sätt, som komplement: diskuterat hur sådana här värdestrider förts och förs, hur argumenten kan och brukar se ut, hur värden formuleras och bestrids, hur makt och politik sätter

(demokratiskt legitima) gränser för allas våra livsformsrationaliteter. Gjort Alvaret till relief mot annan empiri från andra platser. Hon kunde exempelvis ha nyttjat den utomordentligt rika diskussion som representeras av böcker som (den förvisso citerade) William Cronons *Uncommon Ground* (1995), eller Gary Lease och Michael Soulés *Reinventing Nature* (1995), eller följt den finstämda argumenteringen hos Cambridgegeografen William Adams (1996) när han försöker hävda varför vissa landskap i England kanske ändå måste både brukas och bevaras. Det är studier som är lärrika också därför att de innehåller öppna ställningstaganden. Hon kunde ha satt brukare i sammanhang och därmed försökt förstå dem som samhällsvarelser. Egentligen är det vad hennes eget program säger henne att hon borde.

Saltzman har rört sig på Öland med stora frågor och stora idéer i huvudet. När det fungerat som bäst, och det har det ofta, har det uppstått en korrespondens mellan dessa stora idéer och iakttagelsen på marken. Då har det hänt något, då har det sjungit i den stämgaflösa som man måste ha om man skall kunna lyssna under tingens yta, och som hon har.

Fast hon inte har gjort det lätt för sig, klarar hon ändå sin uppgift beundransvärt väl. Detta är en gränsgångarstudie, ett borderlinefenomen, ett försök att vara både- och, och med och mot, i en tid av paradoxer och upplösta sanningar om var vi hör hemma, vilka vi är och vad som är vårt hem och vår bygd. Det är fint gjort, med en lyhörd känsla för instrumentens klang och ljudens räckvidd. Men känslan av förstudie, eller essä, vill inte helt lämna mig. Essän är en fin genre, och svår. Hur långt in i forskarutbildningen vill vi ha den? Min kluvenhet riktar sig nog mer till en ämnesmässig tidsanda än till Saltzman själv.

Sverker Sörlin, Stockholm

Kerstin Lökken: *"Alla dessa duktiga kvinnor" – om rätten att få representera sig själv i det offentliga samtalet*. Etnologiska föreningen i Västsverige, Göteborg 2002. 328 s. English summary. ISBN 91-85838-62-4.

Kerstin Lökkens avhandling *"Alla dessa duktiga kvinnor" – om rätten att få representera sig själv i det offentliga samtalet* baserar sig på undersökning och analys av Göteborgs Kvinnliga Diskussionsklubb, startad 1911 och ännu verksam.